Dosarul nr. 2r-4170/23 (dosar electronic 2-23161500-02-2r-20122023)
Judecătoria Chișinău, judecător Serafim Vasilache

D E C I Z I E

mun. Chișinău 13 februarie 2024

Colegiul civil, comercial și
de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componența:
Președintele ședinței, judecător Ana Panov
Judecătorii Viorica Mihaila şi Vitalie Cotorobai

examinând în procedura de recurs, în lipsa părților, cauza civilă la cererea de recurs declarată de avocatul Talpalaru Evghenii, în interesele reclamantului Inculeț Nicolae, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 decembrie 2023 privind respingerea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, emisă în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Inculeț Nicolae către ,,Imobil Construct IC" S.R.L. privind transmiterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, -

a c o n s t a t a t :

La 13 noiembrie 2023 avocatul Talpalaru Evghenii, acționând în numele și interesele reclamantului Inculeț Nicola, în baza mandatului avocațial nr.***** din 25 octombrie 2023, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ,,Imobil Construct IC" S.R.L., solicitând transmiterea reclamantului dreptul de proprietate asupra casei de locuit de tip duplex nr.14/2, situată pe str. Bucovinei, 5 mun. Chișinău, cu nr/cadastral *****, cu înregistrarea dreptului de proprietate în Registrul Bunurilor Imobile.

Concomitent cu depunerea acțiunii în instanță reprezentantul reclamantului a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, prin aplicarea sechestrului asupra bunului cu nr/cadastral *****, în privința căruia se pretinde recunoașterea dreptului de proprietate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 17 noiembrie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de Inculeț Nicolae către ,,Imobil Construct IC" S.R.L. privind transmiterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, fost primită în procedură generală cu fixarea ședinței de judecată.

În continuare, prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 decembrie 2023 a fost respinsă, ca neîntemeiată, cerința reclamantului privind asigurarea acțiunii.

Pentru a da o asemenea soluție prima instanță a indicat, că nu este probată și argumentată raţionalitatea şi temeinicia aplicării măsurii de asigurare, probabilitatea cauzării prejudiciului, precum și eventuala eschivare de la executarea pretinsei hotărâri judecătorești. În acest sens a remarcat faptul, că argumentele invocate sunt vagi și lipsite de consistență, iar în cazul în care reclamantul consideră că ar putea exista careva impedimente la executarea unei eventuale hotărâri, aceasta nu este lipsit de dreptul de a efectua notarea acțiunii în registrul public, conform art. 175/1 Cod de procedură civilă, la cererea proprie.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, de respingere a cerinței privind aplicarea măsurilor de asigurare, la 8 decembrie 2023 avocatul Talpalaru Evghenii, în numele și interesele reclamantului Inculeț Nicolae, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 decembrie 2023, solicitând casarea acesteia, cu adoptarea unei noi soluții de admitere a cerinței respective.

În motivarea cererii de recurs partea a indicat, că instanţa de fond s-a expus superficial asupra raţionalităţii şi temeiniciei cerinţelor reclamantului, probabilităţii cauzării unui prejudiciu reclamantului în cazul neaplicării măsurii asigurătorii, existenţei pericolului de dispariţie, degradare, înstrăinare, risipire a bunului, asigurarea unui echilibru între interesele părţilor cointeresate, corelaţia obiectului acţiunii înaintate dacă aceasta va asigura realizarea scopului măsurilor de asigurare, iar prin neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii sub forma de sechestru asupra bunului imobil se creează o posibilitate reală de înstrăinare a bunurilor intimatului care defapt aparţine recurentului, or instanţa de judecată urma să ţină cont de principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale prevăzut de art. 26 Cod de procedură civilă, astfel încât nici una din părţi să nu fie avantajată sau defavorizată în raport cu cealaltă.

În acest context susține partea recurentă, că reclamantul a prezentat probe verosimile în susţinerea cererii şi anume probe referitor la imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri a instanţei de judecată, corespunzător a fost demonstrată existenţa riscului imposibilităţii executării şi, în al doilea rând, că a indicat cert şi concret necesitatea aplicării măsurilor cerute, indicând în mod concret, că neaplicarea acestora creează impedimente la executarea hotărârii judecătoreşti.

Consideră, că aplicarea sechestrului este raţională şi temeinică având în vedere eschivarea de la transmiterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, iar neaplicarea măsurilor de asigurare ar putea crea impedimente în executarea hotărârii şi ar prejudicia drepturile şi interesele patrimoniale ale recurentului.

La cererea de recurs declarată partea intimată ,,Imobil Construct IC” S.R.L., de și a fost informat despre examinarea recursului, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus opinia vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Studiind recursul declarat și materialele pricinii, analizând poziția părții recurente expusă în coraport cu starea faptică constatată și legislația pertinentă aplicabilă speței, Colegiul consideră recursul ca fiind neîntemeiat şi necesar a fi respins, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea acesteia.

După cum s-a indicat anterior, avocatul Talpalaru Evghenii, în numele și interesele reclamantului Inculeț Nicolae, a declarat recurs la 8 decembrie 2023, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 decembrie 2023. Astfel, Colegiul atestă că recursul a fost declarat în termen de 15 zile din data emiterii actului judecătoresc atacat, adică în interiorul termenului legal.

Cadrul legal pertinent aplicabil cauzei.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. La fel, potrivit art. 181 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea privind asigurarea sau neasigurarea acţiunii poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În corespundere cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea atacată.

Potrivit art. 174 Cod de procedură civilă, la cererea participanţilor la proces judecătorul sau instanţa poate lua măsuri de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

În conformitate cu prevederile art. 175 Cod de procedură civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; b) să interzică pârâtului săvârșirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvârșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pârât sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el; d) să

suspende vânzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art. 174 Cod de procedură civilă, fiind admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii, dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii.

De asemenea, potrivit art. 175/1 Cod de procedură civilă:

(1) În cazurile prevăzute de art.2 83^{27} din Codul civil şi în alte cazuri prevăzute de lege, acţiunea este notată în registrul de publicitate prevăzut de lege la cererea reclamantului, fără intervenţia instanţei de judecată.

(2) Reclamantul poate cere instanţei de judecată să dispună notarea acţiunii pentru alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1).

(3) Dacă legea nu prevede altfel, notarea acţiunii efectuate în raport cu un drept înregistrat în registrul de publicitate prevăzut de lege nu împiedică efectuarea înregistrărilor, înregistrărilor provizorii sau a notărilor în folosul terţilor fără consimțământul solicitantului sau al beneficiarului notării.

(4) Instanţa de judecată va dispune notarea acţiunii, dar nu va dispune aplicarea sechestrului sau a interdicţiei asupra dreptului înregistrat într-un registru de publicitate prevăzut de lege dacă notarea acţiunii constituie o măsură de asigurare suficientă pentru a proteja interesele legitime ale reclamantului.

(5) Dispoziţiile art. 176 privind ordinea aplicării sechestrului se aplică în mod corespunzător ordinii dispunerii notării acţiunii de către instanţa de judecată.

(6) Dacă acţiunea în privinţa căreia s-a dispus notarea se admite, reclamantul poate urmări dreptul înregistrat atât împotriva pârâtului, cât şi împotriva oricărei persoane care l-a dobândit ulterior.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de recurs.

După cum s-a indicat, la 13 noiembrie 2023 avocatul Talpalaru Evghenii, acționând în numele și interesele reclamantului Inculeț Nicola, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ,,Imobil Construct IC” S.R.L., solicitând transmiterea reclamantului dreptul de proprietate asupra casei de locuit de tip duplex nr. 14/2, situată pe str. Bucovinei, 5 mun. Chișinău, cu nr/cadastral *****, cu înregistrarea dreptului de proprietate în Registrul Bunurilor Imobile.

Concomitent cu depunerea acțiunii în instanță reprezentantul reclamantului a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, prin aplicarea sechestrului asupra bunului cu nr. cadastral *****, în privința căruia se pretinde recunoașterea dreptului de proprietate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 17 noiembrie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de Inculeț Nicolae către ,,Imobil Construct IC” S.R.L. privind transmiterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, fost

primită în procedură generală cu fixarea ședinței de judecată.

În continuare, prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 decembrie 2023 a fost respinsă, ca neîntemeiată, cerința reclamantului privind asigurarea acțiunii.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, de respingere a cerinței privind aplicarea măsurilor de asigurare, la 8 decembrie 2023 avocatul Talpalaru Evghenii, în numele și interesele reclamantului Inculeț Nicolae, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 decembrie 2023, solicitând casarea acesteia, cu adoptarea unei noi soluții de admitere a cerinței respective.

Verificând legalitatea încheierii contestate, Colegiul ajunge la concluzia că soluția numită fiind una corectă și întemeiată, din următoarele considerente.

Colegiul atestă despre corectitudinea și legalitatea soluției date de prima instanță. Or, după cum a fost indicat anterior, conformitate cu prevederile art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 118 coroborat cu art. 121 Cod de procedură civilă, obiectul probațiunii admisibilității aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii se referă la justificarea de o manieră obiectivă a faptului, că lipsa măsurilor de asigurare a acțiunii solicitate de partea interesată ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

La capitolul respectiv Colegiul accentuează, că unicul motiv pentru care pot fi aplicate măsurile de asigurare a acțiunii este riscul de a nu fi executată eventuala hotărâre judecătorească pronunțată la acțiunea înaintată de partea reclamantă. În circumstanțele descrise Colegiul atestă, că instanța de fond corect a concluzionat despre netemeinicia cerinței privind asigurarea acțiunii, deoarece lipsesc dovezi care să demonstreze riscul neexecutării eventualei hotărâri judecătorești.

Ca consecință Colegiul, din materialele pricinii și înscrisurile prezentate de către reclamantă/recurentă, nu a putut constata survenirea riscului de a fi imposibilă executarea eventualei hotărâri judecătorești, în cazul neaplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, iar simplul fapt că între părți există un litigiu nici cum nu dovedește existența acestui risc, de neexecutare pe viitor a eventualei hotărâri judecătorești.

Astfel, analizând pricina în corelație cu momentele anterior enumerate, Colegiul conchide că la etapa respectivă, prima instanță corect a concluzionat că reclamantul nu a probat necesitatea instituirii măsurilor de asigurare a acțiunii și, că acesta nu este lipsit de dreptul de a urmări notarea acțiunii în registrul public, conform art. 175/1 Cod de procedură civilă la cererea proprie, or, reclamantul Inculeț Nicolae nu a motivat de ce nu este suficientă notarea pentru a asigura executarea hotărârii.

Prin urmare, instanţa de recurs nu a reţinut admiterea unor abateri procedurale sau aplicări incorecte a normelor de drept material de instanța de fond la data

soluționării cerinței de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, aceasta acționând în corespundere cu prevederile Legii, constatând și reținând corect starea de fapt în acest sens și aplicând corect legislația pertinentă, a decis respingerea solicitării sus-numite.

Colegiul în acest sens reține, că potrivit jurisprudenței de principiu a CtEDO, caracterul efectiv al hotărârilor judecătorești presupune nu numai dreptul părților de a-și prezenta argumentele, ci și dreptul acestora de a fi într-adevăr „ascultate", instanțele de judecată având în consecință obligația de a proceda la o examinare efectivă a susținerilor părților, fiind obligatorie motivarea corespunzătoare a hotărârilor judecătorești. Astfel, un argument al cărui influență poate fi decisivă pentru soluția în speță, necesită „un răspuns specific și explicit" (*Ruiz Torija și Hiro Balani vs Spania, 09/12/1994, Higgins vs Franța 19/02/1998)*.

În speță, Colegiul reține că instanța de fond a avut obligația pozitivă desprinsă *inter alia* din art. 6 CEDO, de a justifica de o manieră obiectivă faptul întrunirii în circumstanțele speței a condițiilor în care legea procesual civilă, admite aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii și anume a faptul că lipsa măsurilor de asigurare a acțiunii solicitate de recurentul-reclamant ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În același context Colegiul reiterează, că potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor sale, motiv din care în virtutea prezumției legale care operează în favoarea recurentei și care nu pot fi deturnate de o manieră arbitrară în afara unui proces judiciare conform standardelor de echitate stabilit de lege *„buna credință"* și prezumția nevinovăției până la proba contrarie în acțiunile civile, operează în favoarea recurentei. Or, simplu fapt de inițiere a acțiunii civile împotriva intimatei, nu justifică imposibilitatea executării eventualei hotărâri judiciare sau *„rea credința"* acesteia, prezumția bunei credințe operând până la proba contrarie.

De asemenea Colegiul reține, că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, legislația naționala, trebuie să indice cu o claritate rezonabilă, scopul şi modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminentei dreptului într-o societate democratică *(hot. CC nr. 26 din 23.11.2010, hot. CC 12 din 14/05/2015)*. Or, într-un stat democratic de drept protejarea şi promovarea drepturilor şi libertăţilor omului, constituie un principiu fundamental, deziderat suprem *(hot. CC nr. 241/29 din 27.12.2004)*.

Raportând principiile constituționale redate, la circumstanțele speței, Colegiul reține că aprecierea subiectivă a riscului imposibilității executării eventualei hotărâri

judecătorești, în lipsa unor argumente clare și obiectiv justificate, reprezintă o modalitate defectuoasă de înfăptuire a justiției contrară principiului constituțional al legalității în sensul definit de Curtea Constituțională, *„latitudinea judecătorului”* trebuie să fie determinată de o motivație obiectiv justificată, judecătorul având obligația legală, desprinsă din exigențele unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, nu doar de a „cita” prevederile legale și principiile de judecare aplicabile speței, dar de a indica circumstanțele concrete care justifică aplicabilitatea acestora, unei spețe concrete.

Principiul legalității are drept consecință obligativitatea respectării legilor, inclusiv de către forul legislativ suprem al statului, această exigență fiind impusă nu doar indivizilor sau persoanelor juridice, ci și autorităților și instituțiilor publice. În măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, este important ca aceștia să acționeze în limita atribuțiilor care le-au fost acordate (*hot. CC 22/2015),* instanțele de judecată nefiind o excepție în acest sens.

Raportând principiul constituțional expus anterior la motivația din încheierea contestată, Colegiul reține că scopul legal al măsurii asiguratorii, dispusă prin încheierea contestată, este definit la art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă și, în acest sens, deoarece prevederile procesual-civile au un caracter imperativ, nu pot fi supuse unor interpretări extinctive în defavoarea uneia dintre părți sau în sensul extinderii competenților legale atribuite instanței de judecată în materie de ingerință admisibilă în exercițiul unor drepturi garantate de CEDO, în speță, garantate de art. 1 Primul Protocol CEDO, în interesul justiției - asigurarea acțiunii. Or, în încheierea contestată instanța indică corect și întemeiat, din perspectiva exigențelor de probațiune judiciară definite de legea procesual civilă, că simplu fapt al invocării neexecutării unor obligații echivalează cu rea credința pârâtului ar justifica *ipso factum* necesitatea ingerinței în exercițiul dreptului de proprietate, cu titlu de măsură de asigurare a acțiunii și exonerarea recurentei/reclamante de sarcina probațiunii în modul stabilit de legea procesual civilă. Or, în conformitate cu prevederile art. 123 Cod de procedură civilă, sunt degrevate de sarcina probațiunii doar faptele care, conform legii, sunt prezumate a fi stabilite, inversarea defectuoasă a prezumției negative de care beneficiază intimații până la pronunțarea unei hotărâri definitive, de către instanța de fond, nu poate fi admisă în calitate de motiv al ingerinței în exercițiul unui drept protejat de Convenției, în temeiul art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În același context, Colegiul ține să specifice că prima instanță, respingând cerința reclamantei privind instituirea măsurilor de asigurare a acțiunii, cum și motivarea soluției coroborate cu probele prezentate în acest sens, modul de derulare a raportului juridic și comportamentul fiecăreia din părțile litigante, a ținut cont de

proporționalitatea și consecințele acestor măsuri în raport cu fiecare din părți și litigiul propriu zis.

Astfel, din considerente expuse, Colegiul ajunge la concluzia că încheierea contestată este întemeiată, justificarea admisibilității aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii solicitată de reclamant/recurent lipsind la moment. Or, materialele și probatoriul prezentat de partea reclamantă sunt insuficiente pentru a concluziona pe marginea riscului invocat, în calitate de temei al aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, iar situația constatată de instanța de fond și de recurs la examinarea pricinii indică la o altă stare de fapt, decât cea pretinsă de recurent. În acest sens Colegiul reiterează, că orice restrângere a dreptului de proprietate, poate avea loc doar dacă sunt întrunite exigențele regulii triplului test: limitarea să fie prevăzută de lege, protejează un interes legitim, să fie necesară într-o societate democratică (*Unistar Ventures GmbH contra Moldovei, cererea nr. 21151/04, hotărârea din 09 decembrie 2008; Baroul Partener-A contra Moldovei, cererea nr. 39815/07, hotărârea din 16 iulie 2009*). Or, Convenția vizează protejarea drepturilor de o manieră concretă și efectivă, orice limitări aduse dreptului protejat de art. 1 Primul Protocol din Convenție, devenit precar, inclusiv prin instituirea unor reglementări și/sau limitări, urmează a fi examinate din perspectiva privării dreptului de substanță (*cauza Sporrong și Lonnroth contra Suiediei din 23.09.1982 Marea Cameră*).

Ca consecință, în situația anterior descrisă, Colegiul constată că instanța de fond corect și întemeiat a respins cerința reclamantului, de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție legală în acest sens, iar motivele invocate de partea recurentă în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și art. 428 alin. (1) Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Respinge recursul declarat de avocatul Talpalaru Evghenii, în numele și interesele reclamantului Inculeț Nicolae.

Menține încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 decembrie 2023 privind respingerea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, emisă în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Inculeț Nicolae către „Imobil Construct IC” S.R.L. privind transmiterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele ședinței **Ana Panov**
Judecător

Judecătorii **Viorica Mihaila**

Vitalie
Cotorobai